

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

งานก่อสร้างเป็นงานที่สำคัญ และถือว่าเป็นงานหลักที่มีส่วนในการพัฒนาประเทศ เนื่องจาก ในแต่ละปี ประเทศไทยมีวงเงินที่เกิดจากกิจกรรมในภาคอุตสาหกรรมก่อสร้างหลายแสนล้านบาท (วิรุฒิมิ โอดระกุล, 2542: 60) นอกจากนี้ การดำเนินโครงการใดๆ ไม่กว่าจะเป็นโครงการด้านอุตสาหกรรม ธุรกิจการค้า หรือโครงการต่างๆ ของภาครัฐบาล ล้วนมีงานก่อสร้างเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินโครงการทั้งสิ้น

ตั้งแต่ พ.ศ. 2529-2539 ซึ่งเป็นสมัยที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างมากนั้น งานก่อสร้างได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีขนาดใหญ่ขึ้น มีความสลับซับซ้อน และมีการแย่งงาน และหน้าที่ออกเป็น ส่วนย่อยๆ แต่ละขั้นตอน (ไตรวัฒน์ วิรัชศิริ, 2544: 10) จนเกิดเป็นการบริการวิชาชีพที่หลากหลายกว่าเดิม เช่น บริษัทที่ปรึกษาโครงการ บริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ บริษัทที่ปรึกษาการลงทุนและการตลาด เป็นต้น วิชาชีพสถาปนิกเองก็ได้ขยายบทบาท และขอบเขตงานออกไป มีการให้บริการวิชาชีพอื่นนอกเหนือไปจากงานออกแบบที่เคยทำอยู่เพียงอย่างเดียว เช่น ที่ปรึกษาโครงการ ผู้บริหารงานก่อสร้าง ผู้ควบคุมงาน ฯลฯ ซึ่งบทบาทของสถาปนิกที่มีผลกระทบอย่างมากต่องานก่อสร้าง และถูกควบคุมตามกฎหมาย คือ สถาปนิกผู้ออกแบบ และสถาปนิกผู้ควบคุมงาน โดยสถาปนิกที่ทำหน้าที่ควบคุมงานในการก่อสร้างหนึ่งๆ นั้น มิได้มีเพียงสถาปนิกผู้ควบคุมงานของผู้รับเหมาก่อสร้างตามความเข้าใจของคนทั่วไปเท่านั้น ยังมีสถาปนิกผู้ควบคุมงานของผู้บริหารงานก่อสร้าง ซึ่งดูเหมือนว่าจะมีอำนาจการสั่งการในการปฏิบัติงานของผู้รับเหมาก่อสร้างได้มากกว่าสถาปนิกผู้ควบคุมงานของผู้รับเหมาก่อสร้างที่ถูกอ้าง และได้รับคำตอบแทนจากผู้รับเหมาก่อสร้างอีกด้วย

จากการที่เศรษฐกิจได้ขยายตัวดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้มีงานก่อสร้างเกิดขึ้นมากมาย และเกิดความ ต้องการสถาปนิกเป็นจำนวนมาก ทำให้สถาบันการศึกษาผลิตบัณฑิตทางสถาสถาปัตยกรรม และมีบริษัทสถาปนิกเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากเพื่อรองรับสถานการณ์ดังกล่าว และสถาปนิกที่ปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมต่างๆ เหล่านี้ ได้ปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ในหลายบทบาท โดยขาดความรู้ และความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนที่ถูกกำหนดตามกฎหมาย

นอกจากนี้ แม้ว่ากฎหมายควบคุมอาคารในปัจจุบัน จะกำหนดให้งานก่อสร้างอาคารทุกชนิดที่ต้องขออนุญาตก่อสร้าง ต้องมีผู้ควบคุมงานด้านสถาปัตยกรรม ซึ่งมีความรับผิดชอบในงานก่อสร้างทั้งปวง แต่ก็มิได้ระบุถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ชัดเจน มีเฉพาะบทกำหนดโทษเท่านั้น กฎหมายวิชาชีพก็เช่นเดียวกัน กำหนดเพียงชนิดของงาน และเงื่อนไข รวมทั้งขอบเขตการปฏิบัติวิชาชีพของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม โดยไม่ระบุถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละชนิดงานไว้ ผู้ปฏิบัติวิชาชีพจึงไม่มีหลักอ้างอิงในการปฏิบัติร่วมกันที่ชัดเจน

จนกระทั่งเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2543 ก็มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่ของกฎหมายควบคุมอาคารต่างๆ ออกมา โดยสาระสำคัญส่วนหนึ่ง เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมมาตราที่ 8 ว่าด้วยประเด็นที่รัฐมนตรีมีอำนาจในการออกกฎกระทรวงโดยมีการเพิ่มขอบเขตในการออกกฎหมายให้ครอบคลุมมากขึ้น และใน (13) นั้นเป็นการให้อำนาจในการกำหนดหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ออกแบบ ผู้ควบคุมงาน ผู้ดำเนินการ ผู้ครอบครองอาคารและเจ้าของอาคารให้เป็นชัดเจน ซึ่ง

แม้ขณะนี้ได้มีการยกร่างกฎกระทรวงกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ออกแบบ ผู้ควบคุมงาน ผู้ดำเนินการ ผู้ครอบครองอาคารและเจ้าของอาคาร ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร พ.ศ. แต่หน้าที่และความรับผิดชอบของสถาปนิกผู้ออกแบบ และสถาปนิกผู้ควบคุมงานก็ยังไม่เป็นที่ชัดเจน เนื่องจากร่างกฎกระทรวงดังกล่าวมีขอบเขตครอบคลุมถึงวิศวกรด้วย ทั้งยังเป็นภาษาทางกฎหมาย จึงอาจทำให้สถาปนิกเกิดความสับสนในการปฏิบัติวิชาชีพ

การที่สถาปนิกต้องปฏิบัติวิชาชีพโดยยังขาดความชัดเจนในหน้าที่ และความรับผิดชอบของตนในงานก่อสร้าง ทำให้เกิดปัญหาตามมาหลายประการ ได้แก่

1. **สถาปนิกปฏิบัติวิชาชีพเกินหน้าที่และความรับผิดชอบของตน โดยไม่ได้รับค่าบริการวิชาชีพที่เหมาะสม** เช่น กรณีเจ้าของโครงการต้องการให้สถาปนิกผู้ออกแบบตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้รับเหมาก่อสร้าง ณ สถานที่ก่อสร้างเป็นประจำ เพราะเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ และความรับผิดชอบที่สถาปนิกผู้ออกแบบต้องปฏิบัติอยู่แล้ว
2. **สถาปนิกปฏิบัติวิชาชีพน้อยกว่าหน้าที่ และความรับผิดชอบของตน** ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความเสียหายต่อโครงการก่อสร้างแล้ว ยังทำให้คุณค่าของวิชาชีพสถาปนิกตกต่ำลงด้วย เช่น กรณีสถาปนิกผู้ออกแบบมิได้ตรวจรายละเอียดรูปแบบของงานสถาปัตยกรรมกับงานระบบอื่นๆ ให้ตรงกันก่อนการก่อสร้าง ทำให้งานก่อสร้างต้องหยุดชะงัก และสถาปนิกผู้ออกแบบย่อมถูกมองว่าปฏิบัติวิชาชีพอย่างไม่มีความภาพ
3. **สถาปนิกถูกฟ้องร้องให้รับผิดชอบเป็นจำเลยในคดีแพ่ง หรือคดีอาญาต่อเนื่องกันไป** โดยที่ไม่ได้อยู่ในขอบเขตหน้าที่ และความรับผิดชอบของตน เช่น กรณีสถาปนิกผู้ควบคุมงานถูกพนักงานสอบสวนจับกุม เมื่อคนงานก่อสร้างได้รับอุบัติเหตุ หรือ เสียชีวิต โดยที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากงานก่อสร้าง ทำให้สถาปนิกต้องเสียทั้งชื่อเสียง เวลา และทรัพย์สิน
4. **เกิดการเกี่ยงงานกันระหว่างสถาปนิกแต่ละฝ่าย** จึงทำให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบที่ไม่มีสถาปนิกฝ่ายใดทำ เช่น การตรวจสอบการปักผังก่อสร้างกับระยะข้างเคียงให้ถูกต้องตามแบบก่อสร้าง เป็นต้น

จากเหตุที่กล่าวมาข้างต้น จึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาเรื่องหน้าที่ และความรับผิดชอบของสถาปนิกในงานก่อสร้าง เพื่อให้สถาปนิกมีความเข้าใจในหน้าที่ และความรับผิดชอบในบทบาทของตน รวมทั้งมีหลักในการปฏิบัติร่วมกัน ทั้งนี้ จะได้ไม่เกิดปัญหาต่างๆ ดังกล่าว และช่วยยกระดับสถานะของสถาปนิกในสายตาของคนทั่วไป เพื่อให้วงการสถาปัตยกรรมได้มีการพัฒนายิ่งขึ้นไป และเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของสถาปนิกในงานก่อสร้างภายใต้ร่างกฎกระทรวงกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ออกแบบ ผู้ควบคุมงาน ผู้ดำเนินการ ผู้ครอบครองอาคารและเจ้าของอาคาร ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร พ.ศ. ที่ออกตามมาตรา 8(13) ในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษากฎหมายควบคุมอาคาร กฎหมายวิชาชีพ รวมทั้งเอกสารต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถาปนิกในงานก่อสร้าง
2. เพื่อศึกษาหน้าที่ และความรับผิดชอบของสถาปนิกในงานก่อสร้างในการปฏิบัติวิชาชีพจริง ซึ่งได้แก่สถาปนิกผู้ออกแบบของบริษัทสถาปนิก สถาปนิกของบริษัทผู้บริหารงานก่อสร้าง และสถาปนิกของบริษัทผู้รับเหมาก่อสร้าง
3. เพื่อศึกษารอบความคิดเป็นแนวทางนำไปสู่การกำหนดหน้าที่ และความรับผิดชอบของสถาปนิกในงานก่อสร้าง
4. เพื่อสรุป และเสนอแนวทางในการกำหนดหน้าที่ และความรับผิดชอบของสถาปนิกในงานก่อสร้างภายใต้ร่างกฎกระทรวงกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ออกแบบ ผู้ควบคุมงาน ผู้ดำเนินการ ผู้ครอบครองอาคารและเจ้าของอาคาร ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร พ.ศ. ที่ออกตามมาตรา 8(13) ใน พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับการปฏิบัติวิชาชีพจริง

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาหน้าที่ และความรับผิดชอบของสถาปนิกในงานก่อสร้าง มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. เป็นการศึกษาเฉพาะงานในสาขาสถาปัตยกรรมหลัก และงานสถาปัตยกรรมภายในเท่านั้น ไม่รวมถึงงานติดตั้งเครื่องเรือน หรืองานประดับตกแต่ง (Decoration) ที่มีได้เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์เชิงแรงกดดันภายในชีวิต ทรัพย์สิน และและสภาพแวดล้อม
2. เป็นการศึกษาหน้าที่ และความรับผิดชอบของสถาปนิกในงานก่อสร้างในบทบาทที่ถูกควบคุมตามกฎหมายควบคุมอาคารเท่านั้น คือ ผู้ออกแบบ และผู้ควบคุมงาน มิได้รวมถึงสถาปนิกบทบาทอื่นๆ ที่ให้บริการวิชาชีพสถาปัตยกรรมอื่นๆ นอกเหนือจากนี้
3. เป็นการศึกษาหน้าที่ และความรับผิดชอบของสถาปนิกในงานก่อสร้าง ซึ่งมีได้หมายความว่าในระหว่างการก่อสร้างเท่านั้น แต่รวมถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในขั้นตอน และวิธีการที่ต้องมีเพื่อให้งานก่อสร้างสำเร็จลุล่วงด้วยดี
4. เป็นการศึกษาจากเอกสาร และการสัมภาษณ์สถาปนิกของบริษัทสถาปนิก บริษัทผู้บริหารงานก่อสร้าง และผู้รับเหมาก่อสร้าง ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ที่ยังคงดำเนินการออกแบบ การบริหารงานก่อสร้าง หรือดำเนินการก่อสร้างอยู่ใน พ.ศ. 2547 เท่านั้น
5. กฎหมายควบคุมอาคาร และกฎหมายวิชาชีพที่ใช้ในการศึกษานี้ จำกัดแค่เพียงกฎหมายควบคุมอาคารและกฎหมายวิชาชีพที่ประกาศบังคับใช้ก่อนวันที่ 1 มีนาคม 2546 เท่านั้น

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

จากการศึกษาเบื้องต้นจากกฎหมายควบคุมอาคาร และกฎหมายวิชาชีพ พบว่า

งานออกแบบ หมายถึง การกำหนดรูปแบบสถาปัตยกรรมที่ใช้ในการก่อสร้าง หรือที่เกี่ยวกับการก่อสร้าง รวมทั้งการศึกษา การวางแผน การกำหนดขอบเขต และการพิจารณารูปแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการก่อสร้าง หรือที่เกี่ยวกับการก่อสร้าง

ผู้ออกแบบ หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการคำนวณ เขียนแบบ และกำหนดรายการ เพื่อใช้ในการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร

งานอำนวยการก่อสร้าง หมายถึง การบริหารจัดการ หรือควบคุมเกี่ยวกับการก่อสร้าง การซ่อมแซม การดัดแปลง การรื้อถอน หรือการเคลื่อนย้ายอาคารให้เป็นไปตามรูปแบบและรายการสถาปัตยกรรม

ผู้ควบคุมงาน หมายถึง ผู้ซึ่งรับผิดชอบในการอำนวยการ หรือควบคุมดูแลการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร

ผู้ดำเนินการ หมายถึง เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารซึ่งกระทำการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารด้วยตนเอง และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งตกลงรับกระทำการดังกล่าวไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม และผู้รับจ้างช่วง

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการวิจัยการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของสถาปนิกในงานก่อสร้าง ผู้วิจัยจึงได้แบ่งสถาปนิกในงานก่อสร้างเป็น 3 บทบาท ซึ่งสถาปนิกแต่ละบทบาท จะมีหน้าที่และความรับผิดชอบแตกต่างกันไปตามแต่ละช่วงเวลาของงานก่อสร้าง ได้แก่

1. **สถาปนิกผู้ออกแบบ** หมายถึง สถาปนิกที่ทำหน้าที่ในการออกแบบ เขียนแบบ และกำหนดรายการงานสถาปัตยกรรม และองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในงานก่อสร้าง เพื่อใช้ในการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร
2. **สถาปนิกผู้ควบคุมงาน** มี 2 รูปแบบ คือ
 - 2.1 สถาปนิกที่ทำหน้าที่อำนวยการก่อสร้าง (Construction Management Architect)
 - 2.2 สถาปนิกที่ทำหน้าที่ควบคุมการก่อสร้าง (Construction Supervision Architect)
3. **สถาปนิกผู้ดำเนินการ** หมายถึง สถาปนิกที่ได้รับการว่าจ้างจากผู้รับจ้างก่อสร้าง ให้ทำหน้าที่เสมือนเป็นตัวแทนผู้รับจ้างก่อสร้าง หรือสถาปนิกผู้รับจ้างก่อสร้าง

1.5 กรอบความคิดของการวิจัย

1. การแบ่งขนาดของงานก่อสร้าง ได้จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับงานก่อสร้างในบทที่ 2
2. หน้าที่ และความรับผิดชอบของสถาปนิกในงานก่อสร้างตามกฎหมาย และหลักปฏิบัติวิชาชีพ ได้จากการศึกษากฎหมาย และหลักปฏิบัติงานของสถาปนิกในงานก่อสร้างในบทที่ 3
3. หน้าที่ และความรับผิดชอบของสถาปนิกในงานก่อสร้างในการปฏิบัติวิชาชีพจริง ได้จากการวิจัยภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์สถาปนิกกลุ่มตัวอย่าง ในบทที่ 5

1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

กฎหมายควบคุมอาคาร หมายถึง กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมอาคาร หรือ ควบคุมการก่อสร้างอาคาร เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร, กฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร และข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร. เป็นต้น

กฎหมายวิชาชีพ หมายถึง กฎหมายที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม และ วิชาชีพวิศวกรรม เช่น พระราชบัญญัติสถาปนิก, กฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติสถาปนิก, พระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม เป็นต้น แต่ในที่นี้มีได้รวมถึงพระราชบัญญัติการประกอบอาชีพงานก่อสร้าง พ.ศ. 2522 เพราะได้ถูกชะลอการบังคับใช้กฎกระทรวง

สถาปนิก¹ หมายความว่า ผู้ที่ได้รับการรับรองตามกฎหมายว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ และวิชาการที่จะทำงานสถาปัตยกรรมควบคุม และได้รับใบอนุญาตให้มีสิทธิในการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามขอบเขตที่กำหนด โดยรับผิดชอบที่จะสร้างสรรคพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และส่งเสริมสังคมที่งดงาม ยั่งยืน และแสดงออกถึงวัฒนธรรมการดำรงชีวิตทางสังคม และบริบททางประวัติศาสตร์ โดยผ่านรูปของมิติ รูปทรง

องค์กรวิชาชีพทางสถาปัตยกรรม หมายถึง สภาสถาปนิก หรือ สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของสถาปนิกในงานก่อสร้าง ภายใต้ร่างกฎกระทรวงกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ออกแบบ ผู้ควบคุมงาน ผู้ดำเนินการ ผู้ครอบครองอาคารและเจ้าของอาคาร ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร พ.ศ.ที่ออกตามมาตรา 8(13) ใน พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 ที่สอดคล้องกับการปฏิบัติวิชาชีพจริง
2. เพื่อเป็นแนวทางการจัดทำคู่มือการปฏิบัติวิชาชีพของสถาปนิกในงานก่อสร้าง ซึ่งช่วยให้สถาปนิกมีความเข้าใจในหน้าที่ และความรับผิดชอบของตนเองชัดเจนยิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นหลักอ้างอิงในการปฏิบัติวิชาชีพพร้อมกันของสถาปนิกในงานก่อสร้าง
4. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการศึกษานี้ที่ และความรับผิดชอบในรายละเอียดของสถาปนิกในบทบาทอื่นๆ ต่อไปในอนาคต

¹ สภาสถาปนิก, "สถาปนิกและพื้นฐานของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม" เอกสารแนบประกอบการอบรม เรื่อง การประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม 2547.

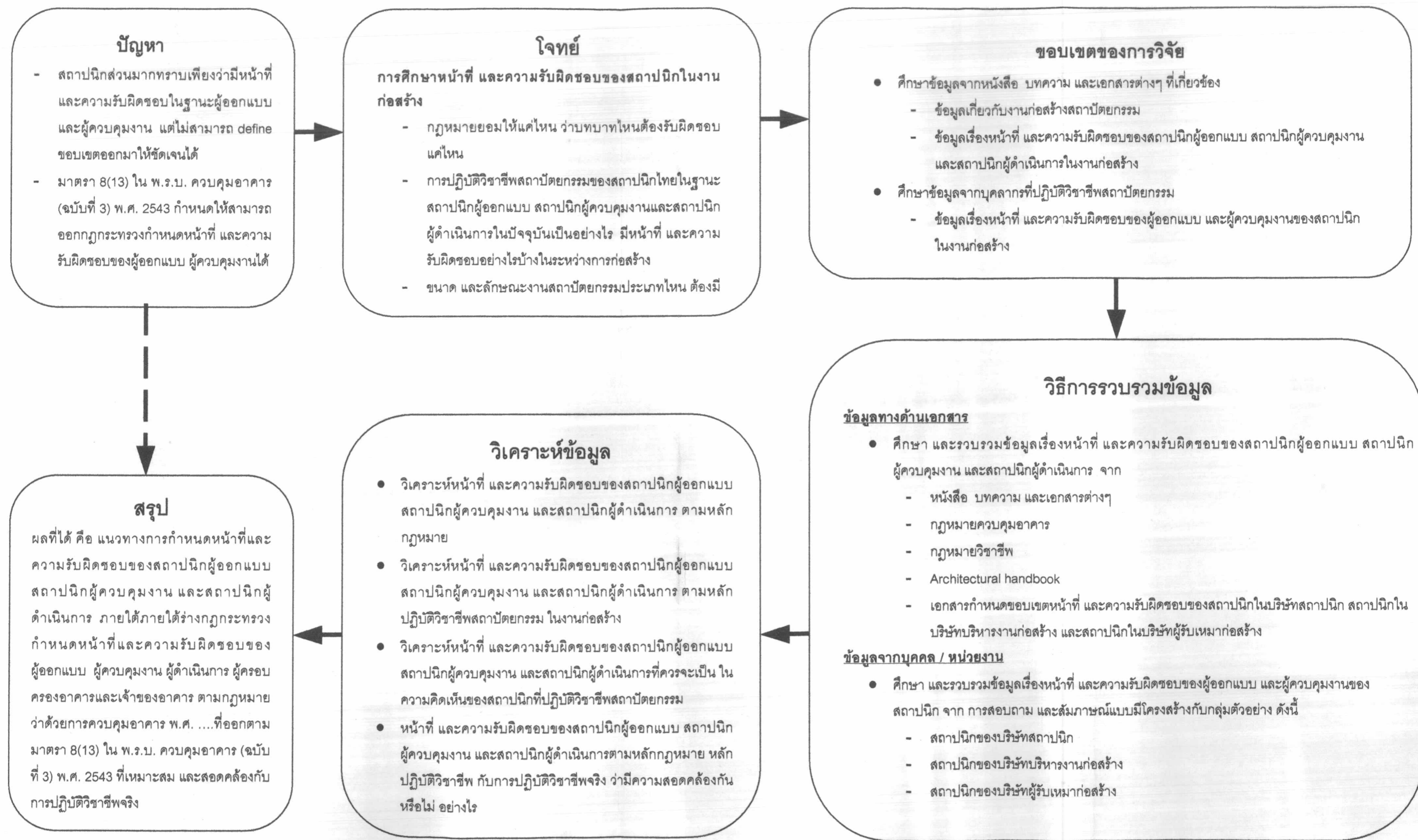
1.8 ระเบียบวิธีดำเนินงานวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร เป็นสถาปนิกซึ่งทำงานอยู่ในบริษัทสถาปนิก บริษัทผู้บริหารงานก่อสร้าง และบริษัทผู้รับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล และยังคงให้ปฏิบัติวิชาชีพอยู่ในเวลาที่ทำการวิจัย โดยมีประสบการณ์การทำงานในบริษัทดังกล่าว ไม่ต่ำกว่า 5 ปี
2. กลุ่มตัวอย่าง จะเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือ
 - 2.1 สถาปนิกของบริษัทสถาปนิก
 - 2.2 สถาปนิกของบริษัทผู้บริหารงานก่อสร้าง
 - 2.3 สถาปนิกของบริษัทผู้รับเหมาก่อสร้าง

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับงานก่อสร้าง กฎหมาย และหลักปฏิบัติงานของสถาปนิกในงานก่อสร้างจากเอกสาร หนังสือ บทความ และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงกฎหมายควบคุมอาคาร และกฎหมายวิชาชีพ
2. ศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่ และความรับผิดชอบของสถาปนิกจากเอกสารกำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของสถาปนิกในบริษัทสถาปนิก บริษัทผู้บริหารงานก่อสร้าง และบริษัทผู้รับเหมาก่อสร้าง
3. สัมภาษณ์สถาปนิกกลุ่มตัวอย่างบางส่วนเบื้องต้น เพื่อรวบรวมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่ และความรับผิดชอบของสถาปนิกในงานก่อสร้าง
4. สรุปรูปร่างหน้าตา และความรับผิดชอบของสถาปนิกในงานก่อสร้างจากเอกสาร และการสัมภาษณ์เบื้องต้น และนำหน้าที่ และความรับผิดชอบของสถาปนิกในงานก่อสร้างที่สรุปได้ไปเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสัมภาษณ์สถาปนิกกลุ่มตัวอย่าง
5. เก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์สถาปนิก จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้เลือกไว้ เพื่อที่จะศึกษาหน้าที่ และความรับผิดชอบของสถาปนิกในงานก่อสร้างที่ปฏิบัติอยู่จริง
6. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิกกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์พร้อมกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเบื้องต้น และอภิปรายผล
7. สรุป และเสนอแนะแนวทางการกำหนดหน้าที่ของสถาปนิกในงานก่อสร้าง ภายใต้ร่างกฎกระทรวง กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ออกแบบ ผู้ควบคุมงาน ผู้ดำเนินการ ผู้ครอบครองอาคารและเจ้าของอาคาร ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร พ.ศ. ที่ออกตามมาตรา 8(13) ในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 ที่สอดคล้องกับการปฏิบัติวิชาชีพจริง

รูปภาพที่ 1.1 แสดง ระเบียบวิธีการดำเนินงานวิจัย